

SZEF SŁUŻBY CYWILNEJ

Sławomir Marek Brodziński

Warszawa, dnia 26 marca 2010 r.

DP-10-22(2)/10/MT

Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

Na wstępie należy zauważyć, że senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy o pracownikach samorządowych (druk nr 811) nie dotyczy problematyki służby cywilnej i jako taki nie znajduje się w zakresie działania Szefa Służby Cywilnej. Niemniej jednak, ze względu na fakt istnienia analogicznego, do projektowanej regulacji, przepisu w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, przedstawiam następujące stanowisko.

Senacki projekt ww. ustawy o zmianie ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy o pracownikach samorządowych stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2000 r. stwierdzającego niezgodność art. 13 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 z późn.zm) oraz art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 21, poz. 124 z późn.zm.) w zakresie, w jakim stwarzają podstawę do rozwiązania stosunku pracy w drodze wypowiedzenia z mianowanym urzędnikiem państwowym/pracownikiem samorządowym – kobietą wcześniej niż z mianowanym urzędnikiem państwowym/pracownikiem samorządowym – mężczyzną, z art. 32 i art. 33 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa o pracownikach urzędów państwowych w art. 13 ust.1 pkt 5 stwierdza, że rozwiązanie stosunku pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym może nastąpić w drodze wypowiedzenia m.in. w razie nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów dotyczących ogółu pracowników. Analogiczną treść ma zaskarżony przepis art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy o pracownikach samorządowych, który zezwala na rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym w drodze wypowiedzenia w razie nabycia przez niego prawa do renty lub emerytury (przepis ten powieliła ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w art. 55 ust.1

pkt 4 Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn.zm) . Trybunał Konstytucyjny zauważył, iż zaskarżone przepisy prawne nie określają samodzielnie granicy wieku, po osiągnięciu którego stosunek pracy ustaje z mocy samego prawa lub może albo powinien być rozwiązany, lecz łączą jego ustanie (rozwiązanie) z osiągnięciem wieku emerytalnego lub nabyciem prawa do emerytury, mamy tu więc do czynienia z ustawowym odesłaniem do ogólnych uregulowań prawnych z dziedziny ubezpieczeń społecznych, określających przesłanki nabycia uprawnień emerytalnych. Przepisy regulujące ogólne zasady ubezpieczenia emerytalnego określają wiek emerytalny kobiet na 60 lat, zaś mężczyzn – na 65 lat. Wiek emerytalny kobiet jest więc o 5 lat niższy od wieku określonego dla mężczyzn (art. 24 ust. 1, art. 27 oraz art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.). Trybunał Konstytucyjny dalej wskazuje, iż przepisy te różnicując wiek emerytalny ze względu na płeć, tym samym różnicują sytuację pracowników w zakresie ustania (rozwiązania) stosunku pracy. W konsekwencji przyjęcia takiej konstrukcji stosunek pracy z pracownikiem – kobietą może być rozwiązywany o 5 lat wcześniej niż z pracownikiem – mężczyzną, zajmującymi takie same stanowiska. W uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny, po przedstawieniu szczegółowej analizy problemu, podnosi, iż „w odniesieniu do urzędników państwowych oraz pracowników samorządowych nie można mówić o tak istotnym znaczeniu różnic biologicznych i społecznych pomiędzy płciami, które uzasadniałyby zróżnicowanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn. Charakter bowiem świadczonej przez wszystkie te kategorie pracowników pracy, jeśli nawet nie jest identyczny, to w każdym razie należy go uznać za bardzo zbliżony.”; jak również że „ Skoro art. 32 Konstytucji RP stanowi w ust. 2, że “nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”, a z kolei w art. 33 ust. 2 Konstytucji stanowi się, że “kobieta i mężczyzna mają w szczególności równe prawo do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagradzania za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych i odznaczeń”, to zaskarżone przepisy należało uznać za niezgodne z powołanymi we wniosku wzorcami konstytucyjnymi.”.

Senacki projekt ma na celu wyeliminowanie istniejących w urzędach państwowych oraz samorządzie terytorialnym dysproporcji. Poddając przedkładany projekt analizie należy wskazać na brzmienie, przywoływanego we wstępie niniejszego pisma, art. 71 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505) zgodnie z którym rozwiązanie stosunku pracy z urzędnikiem służby cywilnej może nastąpić, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, w razie osiągnięcia wieku 65 lat,

jeżeli okres zatrudnienia umożliwi mu uzyskanie prawa do emerytury. Przepis ten stanowi powielenie art. 44 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1996 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 89, poz. 402 z późn.zm), którego brzmienie było wynikiem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 września 1997 r. (K 15/97) wydanego w analogicznej sprawie jak omawiana kwestia. A zatem wyraźnie widać, iż intencja wyrażona w senackim projekcie wpisuje się w istniejącą tendencję nieróżnicowania wieku emerytalnego pracowników administracji państwowej.

Reasumując przede wszystkim należy wskazać, iż przedkładana senacka inicjatywa ma na celu zrealizowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego i w tym zakresie nie budzi wątpliwości.

z powierzeniem

Szef Służby Cywilnej
f. Brodziński
Sławomir BRODZIŃSKI